

עלון כפר רפאל

קיץ 2004

שלום לכם!

רצף הארועים בשנתיים האחרונות, מנע מאיתנו להוציא את העלון בשנה שעברה. היינו עסוקים בהתארגנות מחודשת, של חיינו. השנה החולפת הייתה אינטנסיבית מאד, אך גם הרמונית. אנו תקווה שמעל דפים אלה הצלחנו להשלים את החסר ולתאר באופן מקיף ככל שאפשר את שעבר עלינו.

אנו מאחלים לכם קריאה מהנה ומפרה, גם אם העלון הפעם מעט עבה כרס...

כל חברי הכפר

פרוייקט בתי מגורים ("מגורי המשך")

אורח שמזדמן לכפר בימים אלה ותר אתו לאורכו ולרוחבו, יפגוש מן הסתם מתחם מגודר, בין מגרש

הספורט לשטח החקלאי. הרעש, הכלים ומצבורי החומרים שבמקום, לא יותירו ספק בלבו: הנה לפניו אתר בנייה!

אכן, בתחילת האביב, בחודש מרץ 2004, התחלנו לבנות, בשעה טובה, 6 יחידות דיור. להקמתן הניעו אותנו כמה שיקולים, שכולם נוגעים להמשך קיומו של הכפר ולהתפתחותו בעתיד:

א. משפחות אומנות שמתבגרות, יצטרכו בעתיד לפנות את מקומן למשפחות צעירות. הבניה תאפשר להן להישאר בכפר ולהמשיך לתרום מניסיוןן הרב, כשהן תומכות במשפחות החדשות ומנחות אותן.

ב. משפחות צעירות יוכלו ליהנות ממקומות דיור במקום, לתקופות התנסות, מועמדות ו"חניכות".

ג. תקוותנו לקלוט גם מומחים במקצועות תרפויטיים ואמנותיים, שיחיו אתנו.

ד. (אחרון חביב ברשימה, אך כנראה ראשון בזמן) – הבתים יאפשרו לנו פינוי זמני של ראשוני הבתים בכפר, כדי לשפץ אותם, לאחר למעלה מ-20 שנות שימוש אינטנסיבי.

מכיוון שהבתים החדשים לא ישרתו ישירות את החוסים (כך לדעת המוסדות...), קשה במיוחד להשיג עזרה כספית להקמתם. לכן התלבטה הנהלת העמותה זמן רב אם

ותיקים, שהוחלפו על ידי משפחות צעירות, להמשיך להתגורר בכפר ולתרום את תרומתם החשובה והייחודית לחייה וקיומה של הקהילה הרב-דורית. בכך יתרחב, יתגוון ויתעמק מצלול הקולות השונים, אשר בהתנגנם יחד, יוצרים את 'סימפוניית החיים' של הקהילה הבוגרת, המגשימה את יעודה האמיתי בתהליך מתמיד של התהוות.

יפתח בן שלום

חוויות קליטה

הביקור הראשון שלנו בכפר רפאל זכור לנו כמשמעותי ביותר. כבר בדרך הרגשנו שמהו עשוי לקרות. במהלך הביקור היו לנו כמה רגעים של חסד, ובהם הרגשנו את חיינו נקשרים בעשייה בכפר רפאל.

למעשה התהליך החל כשהחלטנו להינשא ובמסגרת השאלות שעלו בדרך לחתונה עלו שאלות על מקומנו ופועלנו בעולם כאינדיבידואלים וכזוג. בשל הקשר לאנתרופוסופיה ולתרפיה החלטנו לבוא לבקר בכפר רפאל. מביקור זה החל קשר רציף עם הכפר, במחשבה שאולי בעתיד נצטרף אליו.

איתי החל ללמוד שנת יסוד ולאחריה שנה שניה. יצרנו קשר עם חנה ויפתח ומדי פעם הגענו לכפר יחד. ועם זאת החיים לקחו אותנו לכיוונים אחרים. עברנו לגור במושב, רותם נולד ואיתי התחיל לעבוד כמטפל ברכיבה על סוסים בחווה במושב. בחווה קרו דברים מעניינים מאוד. ביחד עם עופר בעל החווה התפתחה צורה של עבודה עם מטופלים אוטיסטים, דברים משמעותיים קרו והגיעו הרבה מטופלים. נוצר מעין "מרכז הדרכה" לעבודה עם מטופלים אוטיסטים.

באותו זמן החלו להגיע למושב אנשים הקשורים לאנתרופוסופיה ונראה היה שמהו נבנה. מצד שני רותם גדל והתחלנו לשאול מהי מסגרת החינוך שאליה ילך כשיגיע הזמן, ואיזו סביבה תקיף אותו. וכך התלבטנו בשאלה יומם וליל. ואז הגיעה הפנייה מכפר רפאל. הגענו לפגישה בכפר, דובר על הצורך המיידי בהחלפה של משפחת לוי. כעת היינו צריכים להחליט וההחלטה הייתה קשה מאוד. הרבה דברים היו מוטלים על הכף. ניסינו לחוש את היעוד שלנו, את עתידנו, עתיד ילדינו ועתיד הכפר.

העבודה של איתי כמטפל החווה הייתה מאוד משמעותית והופעל לחץ גדול שיישאר ויקדם את מה שנבנה.

מצד שני כפר רפאל קרא לנו והרגשנו שהכפר קשור אלינו ואנו רוצים להיענות. לבסוף החלטנו להגיע לכפר, ההחלטה הייתה החלטה של הלב, ההרגשה הייתה שהגענו לצומת חשובה מאוד בחיינו והלב הוא שמכוון אותנו לכוון הכפר. במובן מסוים "אין אפשרות אחרת".

השינוי, העזיבה והמעבר דרשו מאתנו זמן עיכול. לכן ביקשנו "פסק זמן" לעצמנו לפני שאנו מגיעים ונסענו לטייל. טיילנו חודש וחצי באירופה. הגענו לכפר באמצע הקיץ. הקיץ הוא זמן מתאים לכניסה לכפר. הכפר רגוע יותר, דבר המאפשר כניסה איטית יותר.

הכניסה לתפקיד הייתה די חלקה, למרות החפיפה מאוד קצרה. זוהר הייתה חוט מקשר בין הלויים לקורנפלדים והייתה תמיכה גדולה מכל הכיוונים. אבל, עם כל התמיכה, העזרה וההדרכה, כניסה לכפר רפאל לא יכולה להיות קלה בגלל המורכבות של העבודה האינטנסיבית, הקודים של המבנה הארגוני, שלא קל להבין וכמובן חיי הקהילה.

לגשת לבניית הבתים, מקצתם או כולם, לפי שעה מכספי קרן העמותה. חשיבות העניין ודחיפותו הביאו בסופו של דבר להחלטה חיובית.

בינתיים התבשרנו שקרן היסוד בהולנד (ידידתנו משכבר הימים, באמצעות משפחת אשר הבאר שבעית), הקצתה לנושא תרומה נאה.

אנו מחכים עדיין לסיום הליך משפטי, שעשוי להעמיד לרשותנו חלק נאה מירושה. ההליך נמשך כבר כמה שנים, אך אנו מקוים שיסתיים במשך הבניה.

שני הסכומים הנ"ל (שעדיין אינם בידינו!) אינם מספיקים וחלק הארי של עלות הפרוייקט רובץ לפתחה של קרן העמותה. כמובן שלאור זה נודה מאוד לכל מי שימצא ערוץ נוסף למימון הפרוייקט. אנו מקוים שנשלים את הפרוייקט עד לאביב 2005, וכבר עומדים בפתח מועמדים לאכלוסו.

צבי מדד

חילופי דורות –

שלב חיוני בהתפתחות הקהילה והתבגרותה

בקיץ האחרון נפרדנו מאורנה ואודי לוי, אשר עברו להתגורר בשוויץ עם בתם הצעירה נועם, לאחר 22 שנה, שבהן השתתפו בהקמתו, התפתחותו וביסוסו של הכפר מראשית קיומו. לשמחתנו, הגיעה אלינו משפחת קורנפלד – אורת, איתי ובנם רותם (בתם השניה, מעיין, נולדה כבר בהיותם בכפר). משפחת קורנפלד לקחה אחריות על הבית ועל קבוצת החברים (פרט לעודד אשר, שעבר לבית טלקר) ובכך אפשרה את המשך הטיפול והצטרפה אל הקבוצה הגדלה של משפחות צעירות הרואות בכפר את ביתן ומשתתפות בנשיאתו.

שינוי משמעותי זה הביא גם להיערכות חדשה במספר תחומים: איתי קורנפלד, יחד עם ניצן כמלווה בתקופת המעבר, מפעיל את המאפיה, הנמצאת בתקופה של התחדשות ושידוד מערכות כללי; כריסטין טלקר קיבלה אחריות על בית המלאכה למשי ועל חנות הכפר, בעוד אילנה לבני מפעילה את בית המלאכה לנרות; חנה בן שלום קיבלה אחריות על התחום הרפואי והקשר עם אחות הכפר והרופא.

התפתחות זו, בהמשך להצטרפותם של משפחת יואל ושל סוולנה במקום משפחת שילי לפני כשנתיים, מהווה חלק מתהליך חילופי הדורות, שהנו מרכיב חיוני בחייה של כל קהילה החפצה בחיים לטווח ארוך. הכוחות הפיסיים והנפשיים המושקעים בהגשמתו של תהליך זה, נושאים פרי בהתחדשותו ובהתרחבותו של המעגל הנושא. העובדה, שמשפחות צעירות בוחרות לקשור את גורלן עם הקהילה הבוגרת, מהווה מקור לשמחה ותקווה לקראת העתיד.

אך תהליך בריא וחיוני זה אינו כרוך בהכרח בעזיבת משפחות ותיקות – נהפוך הוא: שש יחידות המגורים החדשות, הנבנות בעצם ימים אלה, תאפשרנה להורי בית

החיבור שלנו לקבוצה (למשפחה המורחבת) היה הדבר שבו השקענו בתחילה את מירב המאמץ וניתן לומר שאנו מרגישים בה מאוד "בית". למדנו להכיר את החברים ואת הצרכים שלהם ולבנות מקום חם, שבו אנו מבטאים אהבה.

כמובן שאנו בראשית הדרך, בכל הקשור להבנת המערכת הארגונית וחיי הקהילה. התמיכה והסובלנות של כל הקהילה היא גדולה והעזרה של המלווים, צבי ושולמית תומכת. אך אנו מרגישים, שייקח עוד הרבה זמן, עד שבאמת נבין היכן אנו נמצאים. כך או כך, אנו בטוחים בבחירה שלנו בכפר רפאל, הן כדרך והן כבית.

אורת ואיתי קורנפלד

חלוקת תפקידים במשי, בנרות ובחנות

בית המלאכה למשי ובית המלאכה לנרות היו מראשית דרכם מעין תאומים סיאמיים. הדבר נבע מכך, שאותה קבוצה של כ-6-7 חברים עובדת בשני בתי המלאכה: מחצית השבוע באחד ומחציתו באחר. שני בתי המלאכה הוקמו במקביל והופעלו בידי אורנה לוי לפני 100 שנים (כמה בדיוק?), בתנאי דחק.

לפני 9 שנים הופרדו ה'תאומים': אורנה המשיכה את עבודתה בבית המלאכה למשי ואני לקחתי אחריות על הנרות. כאשר עברו למשכנם הגדול יותר במבנה החדש, הפכו בתי המלאכה לעצמאיים, ייצרו מוצרים חדשים ונשארו את עצמם מבחינה כלכלית (הכוונה לעלויות חומרים בלבד...). כשאורנה עזבה את הכפר בקיץ האחרון, לקחה על עצמה זהר רגב (מתנדבת) את ניהול בית המלאכה, ואיתנו גם את שלב המעבר בבית לוי. כאשר זהר נאלצה במפתיע לעזוב את הכפר מסיבות אישיות, עמדנו לפני שאלה קשה: האם לסגור את אחד מבתי המלאכה? על מנת למנוע זאת הגענו לפתרון, שאת ניהול בית המלאכה לנרות תיקח אילנה ליבני, שכבר שנים רבות מתנדבת בכפר ואילו אני אקח את המשי.

לקיחת האחריות והחפיפה של שתינו חייבים היו להתקיים בו זמנית ובמספר ימים מועט. לכן ההתרחשות הייתה כאוטית. בו בזמן היה צורך להתמודד עם קופת המחשב המתוחכמת להפליא בחנות (אצלנו היא ידועה בשם "המכונה"!), שאותה ליוותה בעיקר זוהר, ולפתע נשארה מיומתת.

בשבועות הבאים נעשו ניסיונות אין ספור לפשט את תוכנת הקופה המורכבת, הסופר אינטליגנטית ובעלת הלוגיקה הקרה כקרח. (מי שצריך לעשות כך – ועוד בשפה זרה – יחווה לאיזה עומקים של ייאוש יכולים ליפול!). כל זאת בנוסף לריצה הבלתי פוסקת, הלך וחזור, בין שני בתי המלאכה והחנות.

בסופו של דבר הוקלדו כל פרטי המוצרים למחשב, כולל הברקודים שלהם (תודות לעזרה העצומה של קרן נחום, שלשם כך הקריבה הרבה מזמנה הפרטי). נערכה ספירת מלאי, הוכנו מדבקות הברקוד, חשבונות, הוספנו את האפשרות לקנות בחנות בכרטיסי אשראי והעבודה בחנות הפכה ידידותית גם לבני תמותה רגילים. כעת יש לנו אף שעות פתיחה קבועות (ראה למטה) כך שהסתערו (!) על החנות תנובת לפסים מסודרים.

לאחרונה לקחה על עצמה סנדרה שפילמן לנהל את החנות ואני אוכל להקדיש את עצמי יותר ובהדרגה לבית המלאכה למשי. עד עתה היה הייצור מינימלי, כדי לאפשר לחברים להמשיך את תהליך העבודה הרגיל שלהם, בלי לבלבל אותם, וכדי שתהיה אפשרות לגדול עם בית המלאכה הזה. תודות לעובדת (יעל = לולי) המוכשרת מאוד "של", יכלה העבודה של החברים, דהיינו צביעת המשי, להימשך גם בזמן המעבר הקשה. את גימור הבדים הצבועים כמו גם האיוד, החיתוך, התפירה, הגיהוץ וכיו"ב יכולה הקבוצה לעשות רק מעט.

ליווי משפחה חדשה

משפחה חדשה מגיעה לכפר. בדרך כלל היא צעירה. אין לה הרבה נסיון במה שנדרש ממנה כמשפחה נושאת בכפר רפאל. כנראה גם שלא חוותה חיי קהילה – לפחות לא כל כך אינטנסיביים כמו בכפר רפאל. ודאי יש לה ילדים צעירים, והיא שואלת את עצמה איך הם ישתלבו בחיים כאן, ובכלל איך ניתן לתמרן בין הווית המשפחה הגרעינית, לבין הצרכים, שקוראים מכל עבר. ובכל זאת, מדובר במשפחה שהחליטה לבוא, שבחרה להתמודד עם האתגר, דבר הראוי להערכה, וגם נקודת מוצא לא רעה בכלל למשימת הליווי והתמיכה...

אלא שאין בנמצא "מרשם" לליווי. צריך ללמוד להכיר את אלה שהחליטו להצטרף, לנסות להתאים את הדברים לאנשים המסוימים שזה עתה הגיעו, גם אם אמורים כביכול לפרוש בפניהם את החיים שכאן על צורותיהם ופעילותם...

השאלות של המצטרפים, לעיתים חוסר הביטחון, ההתמודדות שאולי לא אפיינו את חייהם עד כה, דורשים ממך להקשיב, להיות פתוח לבחינה של כל מה שידעת ועשית עד כה – ובודד להקדיש בטחון כלפי כל מה שכבר התנסית בו ועיבדת כעמדה פנימית כלפי החברים, חיי הקהילה, העבודה עם המתנדבים הצעירים, ועוד ועוד...

בתודעתך חיה "נתינת הדוגמא" שאתה מחויב לה, ועם זה אתה משתדל להיזהר שלא להשליך מדרכך בכפר באופן מוחלט על החדש שזה עתה הגיע – הרי הוא אחר, הוא עדיין מחפש את דרכו להשתלבות, שתתאים ליכולות שלו. דרושה רגישות, כדי שהמהלך העדין הזה לא יופרע.

ואחרי כל תאורי את שדרשנו מעצמנו כמשפחה מלווה, אני יכולה אך להביע את תקוותי, שעלה בידנו ולו במעט, לעמוד במשימה... אפשר בהחלט גם להודות על תהליך, שהעשיר אף אותנו, בקוראו לנו לחזק בקרבנו תכונות שאולי לא באו די לביטוי...

ההשלכות המעשיות של הליווי כללו פגישה שבועית, נכונות להתפנות למבול (לפעמים) של שאלות ופניות, ואיזשהו סוג של תיווך, במידת הצורך, אל הקהילה הותיקה יותר. ניתן לומר שבשבועות הראשונים היינו שותפים של ממש לדאגה היומיומית לשלומם של החברים בבית.

אחרי שנה של ליווי האינטנסיביות ירדה פלאים, אבל אנחנו עדיין רואים את עצמנו בהחלט כ"מלווים"...

הקליטה הראשונית, להערכתנו, נעשתה. אפשר לצאת לדרך משותפת.

(חנה ויפתח בן שלום, המלווים של בית יואל).

להפעיל את המאפיה. לקראת אוגוסט נכנס איתי למאפיה ויחדיו החלו ניסיונות ללמוד את רזי אפיית הלחם. לשם כך נערך ביקור במאפיה מקצועית (מאפית אורנים – ולהם, תודה!). מאותו רגע חל שינוי ניכר באיכות הלחם, שהלך והשתפר. המאפיה למדה לאפות מספר סוגים של לחם, שלא היו מביישים נחתום מקצועי.

כבר היום אנו אופים לחם כפרי עגול מקמח מלא אורגני, לחם שאור (טעים!), לחמניות, חלות מקמח מלא, חלות לבנות. בימי הסמינר אופים פיצות לארוחת צהרים לכל הכפר. פעם בשבוע מכינים גרנולה לכל הבתים. מדי פעם אופים עוגיות ומיני מאפים אחרים. אנו מתכוונים לרכוש גם את טכניקת אפיית הפיתות ואולי, בעתיד, גם עוגות. המאפיה שוקקת פעילות ובה ניתנת תעסוקה לחברים ולשאר צוותה בכל ימות השבוע.

לאחרונה התחלנו למכור ממוצרינו. 'גרנולת הכפר' וגם מעט לחם נמכרים החוצה. אנו בוחנים את האפשרויות למכור עוד מוצרים מחוץ לכפר.

צוות בית המלאכה פועל לשיפור תנאי העבודה בו. בימים אלו מתוכנן שיפוץ כללי, שיכלול עבודות קרמיקה, החלפת ארונות המטבח, שכלול ושדרוג הציוד.

הנכם מזומנים לבוא ולהתרשם מעבודת המאפיה על ניחוחותיה וטעמיה.

ניצן שפילמן

רפואה בכפר

נדמה לי כי כולנו מודעים לרגישותו של תחום הרפואה, בהיותו עוסק בבריאות הגופנית והנפשית של החברים והמטפלים!

כבר שנים רבות מעסיק הכפר צוות רפואי מקצועי ומקצה אדם אחראי מטעמו שמרכז – ביחד עם הצוות המקצועי – את האספקטים השונים: תקציב, ארגון, בירוקרטיה, עבודה עם הורי הבתים ועוד. לפני כשנה ורבע לקחתי על עצמי להיות אדם זה... במילים ספורות אני יכולה לתאר את התפקיד כמורכב ומצריך קשר כמעט יומיומי עם גורמים רבים הקשורים בבריאות החברים. למותר לציין גם כי חלק ניכר מהחברים מצויים בתהליכי התבגרות, שחושפים אותם לבעיות שונות נוספות... להלן פרוט קצר של חלק מהפעילויות:

- רופא המשפחה בחמש השנים האחרונות הוא ד"ר מוראד. הרופא מגיע פעמיים בשבוע אחה"צ, וכן נענה לקריאות בין הביקורים. הוא מפנה לבדיקות ורופאים מקצועיים במידת הצורך, ומסייע לנו בנושא "קיצור תורים"...
- האחות ריקה אברמוביץ' עובדת בכפר מזה 9 שנים. מלבד תפקידיה ה"קלאסיים" כאחות היא מלווה חברים לבדיקות שונות, ודואגת להם לתרופות הכרוניות.
- פעם בשבוע יש לנו תורים קבועים אצל רופא שיניים, ומשתדלים לקחת את החברים גם לבדיקות שגרתיות.
- בחודשים האחרונים "עשינו מבצע" של טיפולי שיניים בהרדמה לכל החברים הזקוקים לכך – כל אלו שאינם יכולים לשתף פעולה על "כסא רגיל" של רופא שיניים... כ-10 חברים נסעו (אחד בשבוע) למרפאת "פה ולסת" באסף הרופא – חלקם למרפאה שבב"ח באשקלון. המבצע עבר בהצלחה והשרות שניתן לנו היה בהחלט משביע רצון. הטיפול ממומן ע"י משרד

מאחר ולצערי לא ירשתי מאורנה את הקו האופנתי ויכולות התפירה שלי קטנות (ולכן יש להוסיף כי בכל פעם שאני תופרת במכונת תפירה, עולה בי טראומת הנעורים שלי, כשהמחט קדחה חור באצבעי המורה, בלי שנתבקשה לעשות כן והיה צורך להוציאה מהעבר השני!), הוקטן באופן דרסטי מבחר הבגדים, והוא עלול להעלים לחלוטין. ככל הנראה עם הזמן ישתנה בהדרגה מבחר המוצרים. מלאי מסוים ייעלם ובמקומו יופיעו מוצרים אחרים (מוצרים חדשים לדוגמה: מוביילים וארנקים משאריות משי). כך כל תקופה מוטבעת בחותמם הייחודי והאישי של העושים במלאכה. אורנה לוי, בעבודתה החרוצה ומלאת ההתלהבות שאיירה אחריה, בית המלאכה ערוך ומאובזר לתפארת, ואין זה פשוט כלל וכלל להיכנס לנעליים גדולות כאלה. אני תקווה שקהל הלקוחות שלנו לא יתאכזב יתר על המידה וימשיך לתמוך בנו, גם אם הכל יהיה קצת אחרת.

שעות פתיחת החנות:

ד', ה', ו': 09:15 - 12:15

ב': 16:15 - 18:00

ה': 16:15 - 17:30

כריסטיין טלקר

הנחתום מעיד על עיסתו

מאז ומתמיד ניחוחות המאפיה משכו מבקרים. גם אורחים מזדמנים לא יכלו להימנע מלהציץ אל תוך המאפיה ולבקש לטעום מן המאפים. מופלא הוא המסתורין של אפיית הלחם. מזרעי חיטה (או מדגן אחר), בתהליך המתחיל בטחינה לקמח, ממשיך ביצירת בצק, בהתפחה ומסתיים באפייה, נוצר הדבר הפלאי הזה, שאנו מכנים בשם לחם. מאז ומתמיד הלחם היה מקודש בכל אתרי המיסטריות. בתנ"ך מוזכרת לראשונה קדושתו של הלחם, כאשר נפגש אברם עם מלכי-צדק: "ומלכי-צדק מלך שלם (ירושלים), הוציא לחם ויין, והוא כהן לאל עליון" (בראשית י"ד, 18).

אלפי שנים אחרי כן גם אנחנו, בכפר רפאל, מנסים להתעמק בתהליך המופלא הזה. מאז הקמתה השתדלה מאפית הכפר, בריכוזו של אודי לוי, לספק את מרבית הלחם לצורכי הכפר. בעקבות עזיבת משפחת לוי עלתה השאלה מה עושים עם המאפיה? האם לסגרה ולפזר את החברים בשאר בתי המלאכה, כפי שנעשה בזמנו בנגרייה, או לנסות להמשיך ולהפעילה, עם כל הקושי הכרוך בכך. מטבע הדברים תחומי האחראיות של אודי ואורנה "חולקו" בעיקר להורי הבית הוותיקים, דבר שהביא לעומס עבודה גדול, מעל לעומס הקיים.

איתי קורנפלד, אב הבית של המשפחה הצעירה שהצטרפה לכפר רפאל והחליפה את משפחת לוי, הביע נכונות לרכוש את עבודת המאפיה. מאחר ומשפחת קורנפלד אמורה הייתה להגיע כחודש וחצי לאחר עזיבת משפחת לוי, לקח על עצמו ניצן את זמן המעבר. כתוצאה מכך הוחלט לסגור את הנגרייה לעת עתה, על מנת לצמצם את תחומי האחראיות של הורי הבית (מה גם שהניסיון להחיות את הנגרייה על בסיס עסקי לא עלה פה). בחודש מאי החלה חפיפה מקוצרת כדי לאפשר

הרווחה, שדורש אישור מוקדם. ההרדמה ממומנת ע"י קופ"ח.

- לפני כשנה הבאנו לכפר לסדרת פגישות רופא פסיכיאטר (ד"ר גל מאירי) לבדיקה של כל החברים המטופלים בתרופות פסיכיאטריות, ולהתייעצות לגבי אחרים, שבחלקם התחילו טיפול כזה. מעכשיו מי שנזקק לו, מקבל טיפול במרפאתו.
- בשנה האחרונה התחלנו אף לעבוד עם רופא, שעובד מתוך השקפת העולם והידע האנתרופוסופיים. ד"ר אבישי גרשוני מגיע פעם בחודשיים מהרדוף שבגליל ורואה חברים (ואנשי צוות) על פי בקשתנו, בנושאים כרונים, פדגוגיים-התנהגותיים ובנושאים אקוטיים. הוא תורם מניסיונו ומזווית ראייתו, ואף רושם תרופות הומאופתיות, שאותן אנחנו מזמינים מבית מרקחת במרכז הארץ. אנחנו מקווים שהעבודה המשותפת עמו תגדל ותוסיף לשאת פרי.
- תחום נוסף הוא תחום הניידות, כאשר מידי פעם יש צורך לרכוש לחבר זה או אחר כסא גלגלים, או אמצעי ניווד אחר. גם נושא זה ממומן ע"י משרד העבודה והרווחה (השרות למפגר), אבל דורש עבודה בירוקרטית מקדימה ואישורים...
- ובכן, דינו אינן ריקות בתחום זה, ולצדדי גם איננו יכולים להשלות את עצמנו כי תהיינה בעתיד – ובכל זאת נאחל לכולנו ולכולם כמה שיותר בריאות!

חנה בן שלום

חגי החורף

טבעם של חיי היום יום, שהם גדושים באין סוף מטלות, התארגנות ושגרה. בשל האוכלוסייה המיוחדת הגרה בכפר רפאל, עלינו ליצור שגרה יציבה, כחלק מהאופי התרפויטי של חיינו. לכן סדר יומנו קבוע מאוד וכולל בתוכו הרבה ניקיונות, בישולים, כביסה, טיפולים רפואיים, ישיבות ו... עוד ישיבות... כל אחד מאתנו עסוק בתחום עבודתו, שבו הוא משרת את הקהילה כולה: בתחום הבית, בבתי המלאכה, בחקלאות וכו'.

החג לא רק נותן לנו הזדמנות לנוח, להתרפק על השירים המוכרים, לשמוע את הסיפורים הקשורים אליו ולהינות ממאכליו המיוחדים; אם אנו מצליחים לצבור כוח ולעצב מחדש כל חג ברעננות פנימית, אנו חווים בעזרתו רגעי שיא בחיינו, שנותנים לנו כוח להמשיך במשנה מרץ בשגרת היומיום.

במקרים כאלה נוצרת בחג פעילות בונת-קהילה בעלת עצמה רבה, שבה יכולים להשתתף כל חברי הקהילה, איש איש כפי יכולתו: בהכנת הצגה, בשירת מקהלה, בלימודים משותפים וכו'. בעזרת החג עשויה הקהילה לעבור במשותף תהליכי למידה ויצירה, הטובלים בחום הלב ובאורו.

בכל קיץ וקיץ מתחלפת כמעט כל אוכלוסיית המתנדבים בכפר. לעתים נדמה כי כל הכוחות שנאזרו בחופשת הקיץ, צריכים להיות מופנים לקליטת העובדים החדשים. בתקופת קליטתם על כל אחד מהבתים להתמודד עם הקניית הרגלי עבודה לחדשים וכן יש להכניסם ב"סודות הידע" הדרושים לעבודה בבתי המלאכה השונים. זהו פרק זמן, שבו הכפר "רוטט ורוגש" כביכול, עד שהחברים מתרגלים בהדרגה לעובדים החדשים ורוכשים שוב ביטחון ויציבות. לכן קשה להתפנות בשקט הדרוש

להכרה אינטימית של האנשים הצעירים החדשים, מעבר למפגש בתוך השגרה היומית.

והנה מגיע החורף... מעצם טבעו החורף מאפשר התכנסות פנימה ורגיעה: בחוץ קר וגשום (האם אנו מדברים על באר שבע?... לפעמים!...) וכשמעונן-גם חשוך (הלילות ארוכים, הימים קצרים) ובבית פנימה – אור וחום!

חג החנוכה, עם נרותיו, נותן ביטוי ליחס בין החוץ הקר והחשוך לאור וחום הנר הפנימי, המרוכז והשלול. כמובן שאנו חוגגים אותו, אך אנו מנסים להרחיב את המשמעות הגלומה בו, אל מעבר להזכרות המסורתית במאורעות ההיסטוריים הקשורים בו.

במשך כשבועיים כל הקהילה מתרכזת בנושא מסוים ומעמיקה את הידע שלה לגביו. הנושא יכול להיות תולדות חייהם ופועלם של אישים בולטים, שתרמו תרומה מיוחדת להתפתחות האנושיות, מיתוסים קדומים (מצריים, הודיים, מיתולוגיה יונית, סיפורי התנ"ך וכו') ועוד ועוד...

לחברים אנו מספרים באותו פרק זמן סיפור הקשור לנושא, בשעה שצוות המתנדבים והורי הבתים לומדים על הנושא מזוויות רבות ומגוונות. אך איננו מסתפקים בלימוד "יבש" בלבד; אנו מלווים אותו בהתכנסות חווייתית, כשאנו עוסקים בפעילות אמנותית, שבה משתתפים ביחד החברים, המתנדבים והורי הבתים. הפעילויות הן: ציור, כיור בחומר וכו', ובסיום הפעילות אנו עורכים באולם תערוכה משותפת לכל, הממלאת את לב המשתתפים שמחה וגאווה...

במהלך השבועיים החורפיים הללו אנו מקיימים בכפר קונצרטים של אמנים אורחים (ולפעמים גם "תוצרת בית"). לסיום השנה האזרחית ולקבלת פני החדשה, התפתחה בכפר מסורת של תהלוכת פנסים (עם נרות), שאותם אנו מכינים ביחד מדי שנה. לאחר ארוחת הערב האחרונה של השנה החולפת מדליק כל אחד נר בפנסו וכולם יוצאים לטיול רגלי מחוץ לכפר. אורות הנרות המשתקפים מבעד לניירות הצבעוניים של הפנסים ומאירים את החשכה שמסביב, מחוללים חוויה מיוחדת במינה... הטיול מסתיים באולם. שם אנו שומעים מילות סיכום לשנה שחלפה ודברי תקווה וברכה לשנה העומדת לפתחנו. שיר וברכת ליל חותמים את הערב.

לאחר חגיגת עונת החורף בדרך כלל ההיכרות עם האנשים החדשים טובה יותר וקרובה יותר. לקהילה כולה נפתח בה פתח לתהליך משותף של צמיחה וגדילה, עם ההעמקה בנושאים, שלראשונה למדנו להכירם.

ירדנה מדר

משחק היסודות – חגיגת קיץ

בכל שנה בעונת הקיץ, מעט אחרי היום הארוך בשנה, אנו חוגגים את חגיגת הקיץ. בעונה זו כבר חם (מאוד...) בחוץ, אור בוהק מסנוור את העיניים (במיוחד במדבר בו חסר הירוק הממתן). אנו נמשכים לצאת החוצה, לרחוץ בים ובברכה, לטייל במקומות מוצלים בחיק הטבע ובערב נהנים מהבריזה. אך בתקופה זו אנו מגלים שפנימית קשה לנו להתרכז וללמוד (להמחשה: כדאי לנסות להתמודד עם פתירת בעיה מתמטית, או קריאה בספר פילוסופיה

בצהרי הקיץ ועוד במדבר, בשמש הקופחת...). ניתן לומר, שבניגוד לחורף, בקיץ אנו רדומים משהו מבחינה פנימית והטבע מתעורר לפעילות. אנו חווים ביתר שאת את העולם שמסביבנו.

היוונים הקדמונים ראו את העולם החיצוני כמתבטא בארבעה אופנים שונים, אותם כינו בשם ארבעת היסודות: אדמה, מים, אוויר ואש (אפשר לראות התבטאות מסוימת שלהם במצבי הצבירה השונים: מוצק, נוזל, גז. האש מתבטאת במצב הצבירה הפיסיקלי הידוע בשם פלסמה). ארבעה יסודות אלה, מופיעים בשפה המיתולוגית כתחומי פעילות של ישויות יסוד (אלמנטריות). ליסוד האדמה קשורים הגמדים (גנומים); ליסוד המים – בנות המים או הים (אונדינות); ליסוד האוויר – בנות הרוח (סילפות); וליסוד האש בנות האש (סלמנדרות).

גאורג גלצר כתב מחזה מיוחד לחגיגת הקיץ, שנקרא משחק היסודות (בתרגום צבי מדר) ואותו בחרנו להציג השנה. המחזה מתאר מסע של אדם, שחווה במודע את העולם, כפי שהוא מתגלה לעין הנפש. זהו מסע פנימי של האדם המתבונן בנפשו ומגלה את העולם: העולם החיצון מתגלה לו באופן פנימי, כשדה פעילות של ישויות נסתרות.

תחילה נכנס האדם לממלכת המינרלים – ליסוד האדמה. הוא יורד למעבה האדמה ומגלה כיצד הגנומים מעצבים את האבנים לגבישים נוצצים. משם הוא ממשיך ופונה אל המים, שקשורים לעולם הצומח. במים חווה האדם את פעולת הנימפות במעיינות, בנחלים, בים ובקצף גליו, בגשם, בעיסת הזרם בצמחים ובהתגלויות המים האחרות. בהמשך דרכו מגיע האדם ליסוד האוויר, הקשור גם לעולם בעלי החיים. בתופעות המטאורולוגיות השונות ובמעוף הציפורים הוא מבחין בפעילות הסילפות. לבסוף הוא חודר לאלמנט האש, שבו מתגלות ישויות האש כעוטות גלימת להבות. כאן הוא חווה את האיכות הפנימית של האש, שמאפשרת לו לזקוף את קומתו ולהתעורר לעולם. הישויות האלמנטריות מתגלות כאיכויות, שמחוללות את התופעות השונות בכל יסוד ויסוד. הקדמונים חוו את העולם כביטוי פעילות של ישויות. זוהי צורת ביטוי תמונתית-חלומית, שניתן למצאה בסיפורי האגדות והמיתולוגיות השונות.

ההכנות למופע החלו כבר בתחילת השנה, בסתיו. כידוע לכם, בכל ערב אנו עוסקים בפעילות אמנותית עם החברים. השנה בחרנו במשחק היסודות בנושא מרכזי לחלק מפעילויות הערב. בשני ערבים בשבוע עסקנו בשיון הטקסט של משחק היסודות. בפעילות ערב של לימוד כתיבה, רשמו החברים את טקסט המחזה. בפעילות הפנטומימה התנסו החברים במחוות גופניות שונות, שביטאו את ארבעת האלמנטים. ברישום צורות, ביטאו החברים ברישום את האיכויות המתאימות לכל יסוד ויסוד.

גם טליה פין-גלר, שמלמדת את אומנות התנועה – אוריתמיה, נרתמה להפקת המחזה. במסגרת זו נדרשנו לבטא בתנועה את ארבעת היסודות השונים בארבע קבוצות שונות. פעם בשבוע הגיע גם עופר שגיא, מעצב דיבור במקצועו, שערך חזרות בקבוצות קטנות עם חברי המקהלה המדברת. בסופו של דבר יצא, שכמעט כל החברים לקחו חלק פעיל בהעמדת המחזה, כמקהלה מדברת או באוריתמיה. הורי הבית ומתנדבים אחדים התאמנו על שיר הפתיחה ועל הדקלום הפותח. קבוצה נוספת הכינה את הליווי המוסיקלי.

תחילה התאמנה כל קבוצה בנפרד, אך בהדרגה השתלבו המרכיבים השונים. המקהלה המדברת של החברים,

דקלמה לחברים שעסקו באוריתמיה. אחר כך נוספו המוסיקה והשירה, כשכל מרכיב שנוסף, הוסיף עומק (והתרגשות) לביטוי האמנותי. החזרה הכללית הראשונה הייתה מרגשת במיוחד. היה מפתיע לגלות, כיצד משתלבים מרכיבי המחזה השונים, בהתאמה מופלאה, כאילו שכל העת הייתה עבודה משותפת.

לקראת ההופעה ב-24 ביוני, הכפר כמרקחה: חזרות אישיות, חזרות קבוצתיות וחזרות כלליות מעסיקות אותנו ימים כלילות. תלבושות לאוריתמיה נתפרות למופע. כל זה בנוסף לפעילות הכפר הענפה, שבכל חודש יוני, לפני חופשות הקיץ, מגיעה לשיאים חדשים.

ההופעה תהיה באולם ותערך כאירוע קהילתי. הכיסאות יסודרו בשני מעגלים ומי שיופיע, ייצא אל רחבת האולם מן הקהל ויחזור אליו כשיסיים. העלאת המחזה היא אתגר לכולנו, לחברים ולצוות כאחד. הופעה היא תמיד שיא מסוים, בתהליך העשייה האמנותית, היא המטרה. אולם אנו מנסים לחיות ולהפנים את העובדה, כי ההליכה בדרך, מהווה כבר את המטרה ובכך אף יוצרת אותה.

ניצן שפילמן

שלושת הרעים המפוייחים

כיום, כדי להשתמט מהצבא, מספיקה פגישה אחת עם קב"ן, או רב. אולם היו זמנים, שבהם הדבר היה הרבה יותר מסובך. ביוני 2003, העלינו בכפר את ההצגה "שלושת הרעים המפוייחים", מחזה מסתורין, שעובד מארבע אגדות גרים ע"י גאורג גלצר, ותורגם ע"י צבי מדר. במרכזו שלושה עריקים, שנאלצו לערב היררכיות גבוהות מאוד כדי לקבל פטור. צוות השחקנים והנגנים לוחק מתוך צוות הכפר וילדיו וביים אותו יהונתן דביר.

אי שם בגשמי החורף התחלנו, אסופת אנשים מצומצמת, בעבודה. לשטן, הסתבר מיד, תפקיד מרכזי בדרכה. אנו, שלושת החיילים, ניסינו להיכנס לדמויות שלנו: יוכן הנמהר והאמיץ; יובסט הנזהר והמציץ; וביניהם יורג הטוב, שמוכן להקריב את חייו רק למען מטרת לב אמיתית. בעוד יוכן ויובסט מנסים להימלט משדה הקרב, שואל עצמו יורג: "היכן המטרה שלמענה כדאי להלחם ואף למות?". אז מתגלה לו בחזיון יורג הקדוש וקורא לו ללכת בלא פחד בנתיב הלב.

שאלתו של יורג הדהדה בין שאלות אחרות, שעלו בתחילת דרכנו בהעלאת המחזה: למה בכלל להעלות הצגה? האם אנו מוכנים להשקיע מאמצים, להיחשף וללכת בדרך הנדרשת כדי להבין את הדמויות ולהיכנס אליהן? ומדוע לבחור בהצגה כה ארוכה, מורכבת ורבת דמויות יחסית לכוחותינו? מה החשיבות של העלאת הצגה לכפר ולחברים? ומדוע להעלות בפני החברים דווקא מחזה מסתורין בעל משמעויות מורכבות ועמוקות?

כשצדדיו חולדה שחורה ונחש אדום, מופיע השטן לעיני החיילים ומציע את עסקתו: הוא יעזור להם להימלט משדה הקרב, ואילו עליהם יהיה מוטל לעטות גלימות

לספר ולשחרר אותם. יורג במראהו האצילי, שב לאהובתו יורינדה.

את ההצגה העלינו שלוש פעמים. פעמיים בפני חברי הכפר ופעם אחת בפני ילדי הגן, הוריהם ואורחים נוספים. עם כל הצגה התגייסו רבים לעזרה, וכל הצגה נשאה אופי וקצב שונים מחברותיה.

החברים היו מרותקים, והתרגשו לראות את העובדים המוכרים להם בתפקידים ובתלבושות לא שגרתיים.

הילדים נסחפו אחר דמותו העוצמתית של השטן. כשבסוף המעבון הערים עליו, והפך אותו למעבורן החדש, ניהל השטן דו-שיח חי עם הילדים, כשהוא זועק בייאוש: "אני???"

הילדים: "כן, אתה!"

השטן: "לשרת?!"

הילדים: "כן!!!"

השטן: "אחרים?!"

"תשרת אותי מיד!" צווח ילד מן השורה הראשונה.

משכבו האורות בפעם האחרונה, ולאחר שהמעבורן שוחרר, השטן הותמר ויורג ויורינדה היו לזוג מאושר, נרתמו כל בתי הכפר להחזרת האביזרים למקום, לכביסה ולגיהוץ התלבושות והמסכים, לניקיון ומעל הכל – חזרו לשגרה...

אצל חלקנו נשארו, אולי, תמונות מן המסע אל החושך ובחזרה; ואצלי, שלא יכולתי לראות מבחוץ את ההצגה, נשארו שאלות כמו: מהו הסוד בכלי הנגינה? מהו סוד אהבתם של יורג ויורינדה? ומהו הסוד במילים האחרונות של שיר הסיום:

"חומה תהי לגשר,

עת זד זומם רשע

יותמר ויתורבת.

רק על גדת מעיין קולח,

מקוץ מבלבל צומח

עולה פרי של זהב."

איתי אברמוביץ'

חוויות מהסמינר

הגעתי לכפר רפאל כמתנדבת, לאחר שנת לימודים בסמינר מבוא לאנתרופוסופיה בהרדוף. ובכפר רפאל שוב יצא לדרך עוד סמינר מבוא. הצטרפתי לסמינר בכפר, שבתחילה נראה לי דומה לסמינר שבהרדוף, ואף על פי כן במהלך שנת הלימודים החל נובט בי משהו חדש.

מתוך אוסף גדול של חוויותיי מהסמינר, בחרתי להביא היבט מסוים וחלקי.

קבוצת המשתתפים הייתה בעלת קשת רחבה של גילאים ורקעים – חברה צעירים שהגיעו לכפר כדי לעשות שנת שירות, שירות לאומי, או שנת התנדבות, ואנשים שהגיעו מחוץ לכפר ומתעניינים באנתרופוסופיה מסיבות שונות: לדוגמה, חלקם שולחים את ילדיהם לגני הוולדורף, שהוקמו בב"ש ביוזמת עמותת "נטע ארז".

כולנו נפגשנו אחת לשבוע ליום הסמינר.

כיוון שרוב המשתתפים היו מעובדי הכפר, המשימה הייתה קשה מתמיד והכפר נערך בהתאם לכך: במקום בישולים בבתיים נאפו פיצות במאפיה, לוח העבודה התגמש והשתנה, והורי הבתים התגייסו להשלמת "חורים", כדי שהעובדים-סמינריסטים לא יאחרו לשיעורים...

יום הסמינר הורכב מארבעה שיעורים: שיעור אוריתמיה, שיעור "הדינמיקה של ישות האדם", שיעור ציור, ושיעור

מפויחות, לא להתרחץ, לא להסתפר ולא להתנקות במשך שבע שנים. אולם זהב יקבלו – "כמה שתרכשו!" בתום שבע השנים ישאל אותם השטן "חידה קטנה". אם יפתרו אותה – יהיו חופשיים, ואם לא – ישתעבדו לשטן. החיילים חותמים על החוזה (עם שני ערבים לכל אחד). "היכנסו אל החושך שלי..." מגחך השטן, והעסקה יוצאת לדרך.

בינתיים, המשך דרכנו בהעלאת המחזה עמד בסימן שאלה. לא כל הקבוצה לקחה ברצינות את ההצגה. לא לכל הדמויות היו שחקנים ולא לה שיהיו – חלקם "היו שקועים בשינה". האם נצליח במשימה, שנראתה באותו רגע קשה ורחוקה? "נראה לאן תוביל אותנו הדרך" אומר יורג לשטן, ומתוך תחושת המשבר והערפול, החלטנו – "הולכים על זה".

חלפו עברו שלוש שנים. מבין שלוש בנותיו של האב הזקן והעני, אשר הופיעו איתו באכסניית "חמור הזהב", יורינדה היא היחידה המבחינה בזהב ליבו של יורג, שהפך מחייל לבאבא-ג'י הודי מגודל שיער, ואהבתה מלווה את דרכו. היא אף מגלה לו בחלום, כיצד להגיע אל בית השטן ואל הזקנה הבראשיתית, שתעזור להם שם.

ואילו הרעים האחרים נוכחים בחלום, שזהבם אינו יכול להחיות את המעיין והעץ שיבשו. ואנו נוכחנו, שרק מתוך מאמץ וחיפוש אמיתי נוכל להחיות את הדמויות על עומקן, תלבושותיהן והתפאורה הנכונה. תוך כדי חיפוש, קרמה ההצגה עור וגידים. עוד שחקנים הצטרפו והתחילו לשנן טקסטים. בעודנו מחפשים תלבושות, הפך בלוק קלקר לסלעים תלת-כיווניים.

הרעים פוגשים את המעבורן המסכן, הכבול לעבודתו, וחוצים את הנהר לעולם אחר, הם מגיעים לבית השטן. מכאן אין דרך חזרה. מועד ההצגה נקבע ואנו השקענו בה את מירב זמננו. בחנו את אפשרויות התאורה (הישנה), ותיאמנו חזרות לכל הפסקה פנויה.

החברים התחילו להיות שותפים לתהליך: שמעו את סיפור המחזה, ובערבים צפו בחזרות השונות. גם ילדי הגנים כבר דיברו על יורג הטוב, השד הרע (השטן) וצווחו במקלה: "הו, נפשי האומללה!" (המנטרה של יובסט הפחדן). מן הכפר נרתמו לתפירת תלבושות, התקנת מסכים וצביעת תפאורות. עץ גדול וכיסא עם כנפיים תפסו את מקומם על הבמה.

בבית השטן פוגשים הרעים באם הבראשיתית, העוזרת להם לחטוף את מפתחות השטן מתחת לישבנו. בעזרתם, יכולים החיילים לשחרר מהתיבות את כלי הנגינה, שבהם טמון הסוד לפתרון החידה, שישאל השטן בתום שבע השנים.

בשלב זה הצטרפו לחזרות גם הנגנים, ויחד עם השירים וצוות האפקטים הקוליים, נישא המחזה למקום חדש ועשיר.

הרעים חוצים את הנהר בחזרה אל העבר ממנו באו, ובדרך צלילי נגינתם חדרו לנפש המעבורן, שלאחר אלף שנים מבין, כיצד יוכל להשתחרר מן השייט הנצחי הלך ושוב על פני הנהר. בעיות רבות נוספות במישור הטכני נפתרו בשבוע ההכנות האחרון, כאשר הגיע לעזרתנו ידיד נאמן בעל ידי זהב. בזכותו, וגם בזכות כלי הנגינה, זרמו שוב המים במעיין היבש, העץ שב ולבלב ופירות זהב עלו בו, והנחש והחולדה נמלטו בעור שיניהם. מיכאל, ששיחק בתפקיד השטן, כנראה הזדהה מאוד עם המהפך במצבו של השטן, ובעקבות תאוונה בידו נהיה השטן לא רק צולע, אלא גם איטר.

בתום שבע השנים מגיע השטן לשאול את חידתו. אולם, הרעים יודעים "מה צריך להצטלצל למען ניצחון גואל" – ומנגנים לשטן ההמום בכלי הנגינה, והוא נאלץ לגלח,

נוסף שנושאו התחלף לאורך השנה: גיאומטריה, אגדות, מזגי האדם ומבוא לתרפיה סוציאלית. כל השיעורים יחדיו יצרו "גוף" אחד, שאיבריו השונים תומכים ונתמכים ע"י האחרים. ראשו של גוף זה היה עבורי השיעור "הדינמיקה של ישות האדם". בשיעור זה הרבינו להתבונן בתופעות העולם, בגוף האדם, בבעלי החיים, בשלבי ההתפתחות של האדם ושל הצמח, בחפצים שסביבנו ואף בשפה העברית. מתוך ההתבוננות והאפיונים האיכותיים ניסינו למצוא את החוקיות שבדברים. הניסיון להתבונן הציב אותי מיד מול עצמי – האם אני, בעודי מתבוננת, אכן רק מאפיינת, או שאני ממהרת לטפוט? האם הסימפטיה או האנטיפטיה שאני חשה כלפי דבר זה או אחר משפיעה עלי ומהווה מכשול בניסיון להתבוננות "נקייה", שתוכל להובילני אל חוקיות הדברים.

שאלות אלו החלו לחלחל לתוך חיי היומיום, לעבודה עם החברים ועם צוות העובדים האחרים בבית. גיליתי עד כמה אני שמה עצמי עם שיפוטי במרכז, וכמה מעט אני מקשיבה ופתוחה לדבר חדש, בדמות אדם אחר. הבנתי כי עלי ללמוד להתבונן. הופתעתי גם לגלות שעולם שלם של צמחים – עלים ופרחים – נמצא סביבי, ואף על פי שגדלתי במושב, שבו הטבע תמיד היה קרוב ומזמין, גיליתי עד כמה לא טבעי לי להרים ראש ולהביט בשמיים, בעננים ובירח.

ככל שהתקדמו השיעורים בסמינר, הועמקו ההתבוננויות לתחום של הכרה ופעולה, שאלת המניע והרצון, ומיד זרמו שאלות אלה לתוך העבודה עם החברים ולתוך המפגשים האישיים: מה גרם לי לומר או לעשות דבר זה או אחר?

בהירות החלה חודרת אזור חשוק זה של מניעים, ומקומו של האגו הלך והתבהר גם הוא.

עם תהליך ההתבהרות הגיעו גילויים עצמיים שונים. חשתי שאני חיה מאחורי מסך של נורמות התנהגותיות, כלאה בתוך המסכה שלי, מתייחסת כמובנים מאליהם לדברים שמעולם לא חשבתי עליהם, ודוחה על הסף רעיונות חדשים, אף על פי שגם עליהם מעולם לא חשבתי. מובן שחייבת הייתי להגיע לשאלה – וכי מה נותן יתרון לרעיונות המוכרים על פני הרעיונות החדשים, אם את שניהם מעולם לא בחנתי בעצמי?

לצד שאלה זו ואחרות, עוררו בי הגילויים העצמיים גם רצון להשתנות. אך שינוי אמיתי לא יכול להישאר רק בראש (בתחום ההכרה), כפי שאינו יכול להישאר רק ברגליים ובידיים (בתחום הפעולה). האוריתמיה הייתה עבורי "הידיים והרגליים" של הסמינר. אם כי אין היא מהווה תחליף לפעולה בעולם, היא מהווה מעין הכנה לתחום זה.

שם ניצבתי – הפעם לא רק מול עצמי אלא מול קבוצת אנשים. ההכרה של "האחר הוא אני" למשל, הייתה צריכה לקבל בשיעור אוריתמיה משמעות מעשית בתנועה משותפת, בהקשבה, בהיות קבוצה. ההכרות העצמיות נמצאות בראשי – האם אצליח להעבירן לרגליים ולנוע בחופשיות, או שמא אשאר תקועה על מקומי (מקום מוכר ו"נוח"?)

בשלבם מתקדמים יותר של הסמינר מצאתי את עצמי ניצבת בכנות גוברת והולכת מול עצמי, מול שאלות פתוחות על החיים, רוצה להשתנות, אך חסרת סבלנות לתהליך הארוך והאיטי שדורש שינוי אמיתי, ומלאת פחדים מהחלל שנוצר בין איבוד המוכר וקבלת החדש, הלא ידוע.

כמובן שהתשובות לא מגיעות מיד, ולכן הניסיון לבחון את הדברים מחדש, לוותר על המוכר, הידוע והבטוח,

לנסות לחיות בשאלה – הוא משימה לא פשוטה – ואף מפחיד לעיתים. אך תחושת האמת שבחיפוש נותנת לי את האומץ (על אף נפילות, מכשולים עצמיים, וחוסר סבלנות) להמשיך ולחפש, להמשיך ולשבור את קליפות ה"מובן מאליו", להמשיך ולשאוף אל שמעבר לקליפות האלה.

בשבילי, ההכרות שחשבנו עליה בשיעורים, יכולות לקבל את משמעותן האמיתית רק במפגש עם פעולותיי בחיי היומיום, ולהפך: רק מן החיים יכולות לצמוח הכרות אמיתיות. על כן בשבילי הסמינר נמשך שבעה ימים בשבוע.

טל שהם

"כל ילד הוא אמן, איש מעשה"

למדתי בהרדוף בכיתות ז'-ט' ובכיתה י"ב. בכיתה ט' עזבתי את ביה"ס, כי חיפשתי את הצלחתי במתכונת חינוכית של בי"ס אזורי. לאחר שנתיים חזרתי להרדוף, כשהרגשתי שאני אישית כמהה ללמוד גם דברים שהם מעבר ללימודים ה"רגילים". שנת י"ב הייתה בהחלט פרי כל שנות לימודיי.

בכיתה שלי לקחנו על עצמנו מספר פרויקטים בשנה האחרונה ללימודנו בביה"ס. פתחנו את השנה במסיק זיתים. הקמנו אוהל ליד הרדוף ובמשך שבועיים השכמנו עם הזריחה, מסקנו, מסקנו ועוד קצת מסקנו והלכנו לישון עם השקיעה. החוויה הזו העלתה שאלות של מוסר עבודה, משמעת עצמית בעבודה עם קבוצה וסדר יום ריטמי (חוזר), שחשיבותו הייתה מאוד מורגשת.

השנה המשיכה להתגלגל והגיעה תקופת ההצגה. (בבתי ספר ולדורף לומדים נושאים לפי תקופות של שלושה שבועות בערך בכל פעם). שוב הכיתה יחד, כמעט יום ולילה, עם המחזה "מסע לנינוה" מאת יהודה עמיחי, המביא את סיפור יונה התנכ"י לאורו המודרני, אקטואלי של המאה ה-20.

יונה נקרא ע"י אלוהים לבשר לאנשי עם נינוה, שאם לא יחזרו בתשובה, תחרב עליהם עירם, כי רעים הם וחוטאים.

שליחותו של יונה קשה לו, הוא מנסה לברוח מהמשימה שלו (משימה שהוטלה עליו אבל אפשר גם שהוא, קצת כמו כולנו, הזמין אותה לעצמו), והוא נבלע בבטן של לויתן. הוא שוהה מספר ימים בבטן החמה, רחם אוהבת ורכה, אבל מגיעה שעתו והוא נפלט החוצה "לצאת ולעשות!". כל זה היה בזמן שהחלטתי לבוא לבקר בכפר רפאל.

כמו המקום שממנו באתי, רציתי להיות גם אני מקום, אדם, שמאפשר מפגש אנושי ואוהב היכן שאני נקראת "לצאת ולעשות".

השנה בביה"ס הסתיימה בעבודות הגמר. כל תלמיד בחר נושא שסיקרן אותו, חקר את הנושא בעבודה עיונית והביא יחד עם הפן העיוני גם פן מעשי. אני חקרתי את סיפור אברהם, הגר ושרה. שאלתי המרכזית בעבודה הייתה "מה תפקידה של כל אחת משלושת הדמויות בביוגרפיה של האחרות ואיזה תפקיד כל אחת מהן ממלאת". כמו בחינוך ולדורף, לא אגלה כאן את מסקנותיי הסופיות אלא אזרע שאלה. האם פני הדברים היו נראים אחרת במשולש הגורל של הדמויות האלה, לטוב או לרע, אילו היו פחות כאב וצער במה שקרה ביניהן? האם כל אחת מהדמויות הלכה את ה"לך לך" שלה? ואני?

נטע ארז

קריית חינוך – ליישום אמנות החינוך בדרום

"אם אתם רוצים לעזור לילדכם להגיע אל מחוז חפצו, אל תיתנו לו קרשים בשביל סירה אלא ספרו לו על מחוזות רחוקים". במחשבה זו מתאר יוצרו של "הנסיך הקטן", ס. אכזופרי, אלמנט מרכזי ביותר בתחום החינוך. החינוך האנתרופוסופי המבוסס על משנתו של רודולף שטיינר (1861-1925) מאפשר למחנכים ולילדים ליצור קהילה חינוכית המלווה את הילדים בשלבי התפתחותם השונים בהתאם לצרכיהם בכל שלב.

אופי הפעילות עובר בהדרגה מהשנים המוקדמות של הילד, שבהן שמים דגש על תנועה ועשייה, שאותן חווה הילד סביבו ומעתיק בחיקוי אל שנות ביה"ס היסודי, שבהן מתפתחות בילד יכולות היצירה האומנותית והפעילות החברתית. רק לקראת ביה"ס התיכון, עם הבשלת הילד לנער, מועבר דגש העבודה החינוכית אל פיתוח החשיבה ויכולות החשיבה המדעית. במשך כל השנים נעשה נסיון לאפשר לילד ולנער לגדול באופן הרמוני ודינמי וליצור בסיס איתן לנפש, לא באמצעות העברת אינפורמציות ופיתוח אינטלקט יבש ("קרשים") כי אם ע"י פיתוח הדמיון, כוחות היצירה והחיים, בראיה כוללת של ישות הילד (האדם) וייעודו ("מחוזות רחוקים").

עם למעלה מ-2000 גנים ובתי ספר בכל רחבי העולם בולטת תנועת החינוך האנתרופוסופי (או גם: חינוך ולדורף) בין הזרמים השונים בחינוך הפלורליסטי, שמקבילים תאוצה בשנים האחרונות.

עמותת "נטע ארז", עמותה ציבורית ללא כוונת רווח, נוסדה בשנת 2000 על ידי אנשי כפר רפאל. העמותה הוקמה כמענה לצורך הולך וגדל בבאר שבע בחינוך ברוח האנתרופוסופיה וגם כדי לאפשר למשפחות הרוצות להצטרף למעגל קהילת כפר רפאל לחנך את ילדיהן בהתאם לגישה זו.

העמותה מצטרפת לפעילות 5 בתי ספר ממלכתיים, כ-50 גני ילדים ומספר יוזמות הקמה חדשות ברוח זו בישראל.

מאז הקמתה פתחה העמותה גן מדי שנה, כמענה לביקוש הרב ובסה"כ 3 גני ילדים: גן פעמון – גן חובה (2001), בשכונה ז'א; גן תאנה – טרום חובה (2002), בשכונת נווה עופר; גן טלה – גן צעיר (2003), בשכונת נווה עופר.

הגנים פועלים באישור ובפיקוח משרד החינוך.

את מבני הגנים הציבה לרשותנו עיריית באר שבע בחסות ראש העיר מר יעקב טרנר. בכל מבנה נערך שיפוץ יסודי, נעשו עבודות פיתוח וגינון ונרכש ציוד איכותי ליצירת סביבה מטופחת ואסתטית המתאימה לילדים.

סך ההשקעות נאמד בכ-250,000 ₪ והכל מכספי תרומות שנאספו בארץ ובח"ל.

הפעילות השוטפת בגנים ממומנת בתשלומי ההורים. נפתחה קרן הנחות כדי לאפשר השתתפות של משפחות מעוטות יכולת.

כיום מבקרים בגנים מדי יום כ-60 ילדים.

בכל גן פועלים שני גנים/ות מקצועיים, אנשי צוות נוספים ובת שירות לאומי.

עמותת נטע ארז הציבה לה כמטרה להקים קריית חינוך הכוללת גני ילדים ובתי ספר יסודי ותיכון ממלכתיים וכן מגורים לצוות הפדגוגי.

כבר עתה פונות משפחות צעירות המעונינות להעתיק את מקום מגוריהן לבאר שבע, תוך כדי השתלבות במסגרת קהילתית. כפר רפאל מהווה כיום מענה חלקי למספר משפחות כאלה.

לשאול שאלה ובסבלנות, לשאול אותה שוב ושוב. לא המקום אליו יגיע אדם בסוף הוא שחשוב, אלא דרכו היא החשובה. פעם ידעתי זאת באופן עקיף, כשלא חילקו ציונים במחברות התקופה שלנו. עכשיו אני מתחילה לחוות זאת כאן, בכפר רפאל, קצת יותר במודע.

יהודית ינהר

יוסף (פיקו) גינסבי

ב-26 באפריל תמלא

אביה של פנינה, מבית מדרו וסופר לעולם היהודי בו חי. לכתוב כמה בילים לזכרו של ידידנו המופלא.

עוד בימי בית אליהו מצאה רות מוסימן בפיקו משען ועידוד, שאותם העניק תמיד ברוחב לב אמיתי. לאחר שעברה פנינה לכפר, הוא המשיך בתמיכתו ועזרתו: בכול חג נהג לדאוג לנו למטעמי החג (סופגניות בחנוכה, אוזני המן בפורים ועד ועוד...). בהתלהבותו לעזור, "הדביק" גם את בני משפחתו. וכך גם היום, למרבה שמחתנו ותודתנו, ממשיכים במצווה בני משפחתו – אשתו ובניו.

פיקו לא הלך שולל אחר המראה החיצוני הירוק והשקט של הכפר, שבו הכל מתרחש בשלווה גמורה למראית העין... הוא ידע היטב כמה מאמצים עלינו להשקיע כדי שכן ייראו הדברים, וכשהיה שואל: "מה נשמע?" בחיוך רחב ומעט ממזרי, כאילו אמר: "ספרו, מה הבעיות ובמה אוכל לעזור, אני כאן בשבילכם".

גם כששכב בבית החולים, מתייסר ומותש, נדהמנו להיווכח שכמדי שנה לא שכח בחג המולד לשלוח זר פרחים למתנדבים מח"ל – מחווה "קטנה" של תשומת לב והבעת תודה, שהם כה ראויים לה.

אי אפשר שלא להעלות על נס את עבודת ההתרמה למען הכפר, שעשה בקיבוץ הדתי ואת העזרה שהגיש לנו בהשגת הכשרים לתוצרתנו החקלאית.

פיקו בלט מאד בין הורי החברים במסירותו ונאמנותו לנו לאורך כל השנים, בהתמדה ובלי לאות. הוא היה לנו ידיד אמת ואת אהבתו וחומו אנו חשים כמלווים אותנו גם בהמשך דרכנו.

ירדנה מדד

מושקעות, הפכנו לעצים, גמדים, פיות, מכשפות, בעלי-חיים ושאר ישויות הטבע. על הבמה שעוצבה בכשרון כיער צבעוני, כל בית הופיע בשירה ובמשחק מהווי חיי היער.

פגשנו את שוקי והעצים השובבים מבית קורנפלד. מה זה שובבים? שנים לא נראתה בכפר חבורה כזו של בנדיטים פוחזים. וכן, גם את הפיות מבית דור, שהופיעו לנגינת החליל... וכדאי שתשכחו מהפיות הטובות והעדינות מהאגדות.

ראינו את בית דביר בהופעה לירית מרטיטה, על ילד שאיבד דרכו ביער, מאת המשורר הדגול בן זמננו – חיים נחמן צביאליק. תושבי בית בן שלום החליטו כי הם יוצאים ליער למצוא את... ה"אני"! ובגלל שקטינים ו/או נשים בהריון עלולים לקרוא עלון זה, לא נגלה לכם מה הם מצאו.

בית יואל פצח בהופעת דראג, שלא הייתה מביישת את ריטה, מדונה, שר ואפילו לא את שרה נתניהו. בית טלקר עלו עם הופעה עשירה וססגונית בכיכובם של מגוון חיות הג'ונגל. בית מדר הציגו לנו את סיפורם של שני הגמדים קלומפדומפ ושניקלשנק, ואם אינכם מצליחים להגות את שמם, זה ככל הנראה בגלל שאתם לא ניצן!

לאחר ההופעות התכנסנו בבתיים לארוחה חגיגית, שהפכה למתוקה במיוחד בזכות משלוח המנות הגדול שקיבלנו מקיבוץ סעד.

ולסיכום, בשיר הידוע נשאלת השאלה: "מדוע לא יחול פורים פעמיים בשבוע?" אומנם, נהנינו מאוד מהחג ומהאווירה, אך מפאת קדושת החיים נסתפק בפעם בשנה.

מיכל יואל ואורן מיניקס

טיול כפר

ביום רביעי ה-25.2.2004 נסענו, כל הכפר, לטיול עם שני אוטובוסים, לראות כלניות ומשם המשכנו בצומת סעד, לקיבוץ בארי, לפינת חי.

נכנסנו וראינו כל מיני חיות: ארנבות, תוכים, תרנגולות, גדיים, טווסים וגם נחשים. החזקנו נחש וליטפנו נחש צהוב. ראינו את יתר החיות וחזרנו לאוטובוס.

נסענו לפארק והיו שם שולחנות וספסלים. ישבנו, אכלנו, שתינו והלכנו לטייל, לראות כלניות ואז חזרנו חזרה ועלינו לאוטובוס ובאנו חזרה לכפר רפאל.

*מלכה גטניו
(בית דור)*

הקייטנה "בשלווה על ההר"

ב-2.9.03, כשכל ילדי ישראל חזרו לבית הספר, יצאנו אנחנו לקייטנה של חמישה ימים ב"שלווה על ההר" בקיבוץ יראון. החברים שיצאו: עודד בר סנה, אפרים, מירב, קרן, בת שבע, תקווה, מדלין ואיתם פולינה, עדי מירב (ש"ש מיראון, שסידרה עבורנו את המקום) ואנוכי.

החברים בקיבוץ יראון יצאו מגדרם להנעים לנו את שהותנו שם. המפגש החם בחדר האוכל של הקיבוץ, קירב אפילו את החברות המבוגרות והקשוחות ופתח את ליבן בחיוך לבבי של בת שבע או בחיבוק חם ואוהב של מירב. במהלך אותם ימים הספקנו לטייל בשמורת תל-דן, בנחשיה בשדה נחמיה, ובחמת גדר התפנקנו במסעדה

בימים אלה אנו עוסקים בהכנת פרוגרמה לקריית החינוך. הקמת הקריה בקרבת כפר רפאל תאפשר השתלבות התלמידים מבאר שבע ומהסביבה בתחומים שונים כגון: חקלאות ואיכות סביבה, עבודה בסדנאות השונות, להקניית מיומנויות מעשיות ולפיתוח היצירתיות.

כמו כן יתאפשר שימוש במגרש הספורט, אולם התרבות וחדרי הפעלה, במיוחד בשלבי ההקמה הראשונים.

ברצוני להודות לכל צוות המחנכים העובדים בגנים, ובעיקר לאנשי כפר רפאל, על התמיכה הרבה בכל שלבי ההתהוות של היוזמה.

בשם נטע הארז...

יהונתן דביר

מילות פרידה – לכל אנשי כפר רפאל:

לפני כשלוש שנים הגעתי לכפר כדי לקחת חלק ביוזמת נטע ארז. הכפר הפך עבורי לבית בתקופה זו והיווה קרקע פוריה ותומכת לעבודתי כגננת, בגני העמותה.

ברצוני להודות לכולם על התקופה הזו, על העזרה, התמיכה, ההתעניינות ועל אין ספור חוויות שהעשירו וחזקו את נפשי.

אני ממשיכה את דרכי בירושלים, ביוזמה חדשה של חינוך מרפא ומאחלת הרבה הצלחה ועבודה פוריה לצוות החדש, שיצטרף בקרוב לנטע ארז.

כפר רפאל יהיה עבורי תמיד כמקור השראה ותקווה.

תודה

אתי חוג'ה

עמותת "נטע ארז" מבקשת להודות לעינת ודורון מוטס על תרומתם להקמת הגנים בבאר שבע. תרומת משפחת מוטס ניתנה כאות תודה והוקרה לפרופ' גד ברקאי, אביו של דני, על הטיפול המקצועי והאישי המסור ועל הליווי במסע הארוך של הולדת דרי ולורי מוטס.

פורים

חגיגת הפורים בכפר רפאל, דומה להליכת הלולין על חבל דק. מנסים לתמרן בין התפרצויות השמחה, הששון, הרינה, הגיל, ההומור, ההילולה, ההתרוננות, החדווה, המשוש, העליזות והרננה של החברים ושאר אנשי הכפר. כל זאת בניסיון לשמור על כללי סדר מינימליים, מבלי לערב גורמים חיצוניים, כמו מכבי האש או יחידת הימ"מ של משטרת ישראל.

אולם, אם ננסה להשקיע את טיפת הרצינות האחרונה שנשארה לנו אחרי החג האחרון, נוכל לספר לכם כי בפורים כל הכפר הפך ליער קסום וכולנו לבשנו תחפושות

מזרחית. אחה"צ טיילנו בקיבוץ, הלכנו לברכה, לפינת החי, אפילו שטנו עם סירות פדלים באגם יראון. סיימנו את השבוע בשיטוט בשוק דליית אל כרמל, כשכל חבר בוחר לעצמו מזכרת קטנה. השבוע היה נהדר לכולנו והתאפשר הודות לרצונם הטוב של חברי קיבוץ יראון (שלקחו על עצמם חלק מהעלויות) וכמובן, תודה מיוחדת לפולינה ועדי מירב, שהיו נפלאות. ואיך לא, לאותם חברים שיצאו איתי לקייטנה והיו נהדרים!

ארנון דוד

לברי אשר (אבא של עודד)

ברכות לבביות ליום-ההולדת ה-80! במשך כ-30 שנה פועלים טרודי וברי אשר למען הכפר: מימי התכנון הראשוני ועד למבנים החדשים הנבנים כיום! תודה עמוקה מקרב הלב מכל תושבי הכפר ואיחולי בריאות טובה לשנים הבאות...

הגיגים ☺

יהודית: אתם יודעים שכולנו היינו פעם תינוקות? אפילו חיים היה!

חיים פ.: מי גילה לך ???

*

דפנה ר.: מזל שנשארו חמישה ימים עד מחר!

*

אלמוני מהכפר: אני אוהב דיאטה, אבל הרבה.

*

ליד שולחן הארוחה מישהו מתעטש.

רונית: ווי, איך נבהלת.

דפנה ר.: ויולדי, אני אוהבת את ויולדי.

*

ארנון: שטיינר אמר...

מורן: מי זה שטיינר?

דפנה פ.: מי זה שטיינר!?

זה המלחין של הסינפונייה ה-9 של בטהובן.

מדלן: חבר של רות מוסימן!

*

עודד: (מסתכל בראי ורואה ששערותיו לבנות) ארנון, אתה יודע למה יש לי שיער לבן? בגלל השמפו!!

*

מדלן: נטלי, הדגים ממש שקטים היום...

*

אילן: אצל אמא לא מתים מרעב

נטלי: הם (ההורים) עושים חיים בבית!

אילן: מה להסתכל על טלוויזיה זה לעשות חיים!?

*

מדלן: ארנון מותר לי לשאול אותך את התשובה?

מלכה ודורית: אלון אמר שיש קונצרט מנדולינות מחר. גם איתי אמר!

אילן: איתי יכול להגיד גם לקפוץ מהגג!

ארנון: ואתה תקפוץ?

אילן: (ברצינונה) אויזו איזו לי מה לטוונח טל הנו

תודות...

לחברי ההנהלה הנאמנים שלנו: ברי אשר, אלחנן טל, אבנר יהודאי, ולגידי בראון, על מסירותם.

לועד ההורים: נילי ברקאי ודוד לוינסון, המלווים ותומכים בנו בהרבה התמדה.

לציפורה גינזברג ובניה: הממשיכים לדאוג ל"צרכי החגים": סופגניות, אוזני המן ושאר מטעמים. ותודות מצוות המתנדבים מחו"ל על הפרחים לחג המולד.

לכל ההורים: על המנויים השנתיים לקנטרי קלאב ולסינפוניטה.

לרות מוסימן: שעדיין ממשיכה להתרים את ידידי "בית אליהו", עבור כפר רפאל!

לאלכס בינשטוק הפיסיותרפיסט: שמאמן בהתנדבות קבוצת חברים פעם בשבוע.

לשירי לנס: שבישלה והייתה חונכת אישית בהתנדבות פעם בשבוע, דבר שהיה לנו לעזר רב.

לחי דיין: שאפה פיצות ביום הסמינר במשך שנה ולימד אותנו את רזי אפיית הפיצה האיטלקית.

לדניאל זהבי ותרצה אמן: שליוו אותנו בשנות הסמינר עד עתה, בשיעורי הציור.

לתומס מירון: עבור המחשב שתרם.

למשפחת מינקין: עבור תרומת כיסא נוח לבית הנופש באשקלון.

למשפחת ברקאי: על תרומת מזנון מעץ מלא לבית הנופש באשקלון.

לרות בוסקילה: שמתנדבת פעם בשבוע בבית האריגה.

לאורי נעים: שעוזר בהתנדבות לחנוך באחזקה.

לכל שפתחו בשנתיים החולפות את דלת ביתם ואירחו את הבזארים של הכפר: **לדליה וחיים גן-טוב, לדרורה וגבי מגל, לרבקה ושלמה מעיין, לאיילה ומרדכי פריד, לאתי בריל, למרים נחום, למשפחת נווה, לדרורה וג'רום בומר, לנילי וגד ברקאי וליהודית מאיר.**

בבקשה...

לפני מספר חודשים התקלקל המחשב, שממוקם במועדון המתנדבים בכפר ומאז פעילותו משובשת. המחשב שימש בנאמנות את כלל המתנדבים בכפר ולו תפקיד חשוב: בעזרת רשת האינטרנט הוא מאפשר תקשורת של המתנדבים עם משפחותיהם וחבריהם, שבמקרים רבים אינם גרים כלל בישראל (המתנדבים מחו"ל). תרומת מחשב טוב ואמין, שאינו בשימוש (אם מהבית או אם ממקום העבודה), תתקבל בברכה, תעזור למתנדבי הכפר ותשמח אותם מאוד.